

klart nok, at naar de aarlige Afdrag vinde bort, kommer der derigennem en Vættelse til Stede; men jeg venter mig som sagt ikke saa grumme meget med Hensyn til Administrationsudgifterne. — Jeg er ligesom den ærede 1ste Landstingsmand for 9de Kres (Mourier-Peterfen) tilbøjelig til at tro, at dersom man vedtog dette Lovforslag uforandret, som det foreligger, vilde det foreløbig ikke saa ret stor Virkning, idet der allerede er saa mange Interessenter i Kreditforeningerne — jeg nævnte 65,000 — at der vist ikke er ret mange tilbage, der ikke ere i Kreditforeninger eller have skaffet sig gode Laan ad de Veje, som den ærede 1ste Landstingsmand for 9de Kres omtalte. Men der er den anden Mulighed, som den sidste ærede Taler hvælede ved, at efterhaanden ville Interessenterne forlade de nuværende Kreditforeninger og søge over i den, som her er paatænt. Det vil vel ofte ske, da den unægtelig ved at have ikke amortisable Papirer faar en særlig gunstig Stilling. Jeg tror ogsaa med det ærede Medlem, at man samtidig med, at denne Lov gives, maa sørge for, at de andre Kreditforeninger saa en lignende Berettigelse til at give ikke amortisable Laan, thi ellers vil det ganske vist føre til, ikke straks — det er ikke en Gang givet, at denne Lov vil blive iværksat, selv om Lovforslaget vedtages — men med Nødvendighed senere, at de andre Kreditforeninger for de større og mellemstore Ejendomme forsvinde. Thi dette bliver jo en Kreditforening ikke alene for de store, men ogsaa for de mellemstore Ejendomme. Enten maa man holde sig til de store Ejendomme, eller man maa gaa dybt ned til Husmandskreditforeningerne, altsaa medtage alle, og saa kunde man sige, at der er ingen Ulykke i, at de andre forsvinde og gaa op i den ene store. Der er jo forskellige Veje at gaa og at overveje. Jeg erkender, at den Tante, der her, saa vidt jeg husker, første Gang er bragt frem i Lovforslags Form, er vel værd at overveje og prøve, og at man bør søge at bringe det bedst mulige ud deraf.

Jeg skal, da jeg har Ordet, yderligere bemærke, at naar den sidste ærede Taler næsten mente, at der ikke var nogen tilstrækkelig Sikkerhed, fordi der ikke er Tale om solidarisk Ansvar, saa maa man lægge Mærke til, at der under g. staar, at der skal være en Reservecfond, som skal udgøre mindst 2 pCt. af de i Kraft værende Kasseobligationers Beløb. Det forekommer mig, at derigennem er der en ganske god Sikkerhed, lige saa god som det solidariske Ansvar. Skulde det komme dertil, at det f. Eks. vil

være nødvendigt, at Forhøjelsen af den aarlige Ydelse med 1 pCt. vedvarer i flere Aar, vil det vel være et Tegn paa, at Foreningen ikke sthres saaledes, som det er ønskeligt, og jeg vilde da finde det rigtigt, at den i dette Tilfælde kom under Administration, og at dette ikke blot skal kunne ske i de Tilfælde, der nævnes i § 2. — Gennem den nævnte Bestemmelse forekommer det mig, at der ydes en ganske god Sikkerhed. At det hedder under b., at der kun ydes Laan indtil Halvdelen af Vurderingssummen, lægger jeg mindre Vægt paa, thi det er vel bekendt, at de nuværende Kreditforeninger bevæge sig med Hensyn til Laanenes Størrelse mellem 40 og 45—46 pCt. af Vurderingssummen, og altsaa ikke gaa til Halvdelen. Den Side af Sagen har altsaa mindre at sige. Derimod have de øvrige Bestemmelser og blandt andet Bestemmelserne om Reservecfonden ubetydning Betydning. Men jeg gaar da ogsaa ud fra, at det navnlig er i Statutterne, man vil sørge for Sikkerhed, at man dels gennem Tilhynsraad, Inspektører, og dels ved at medtage Obligationsejerne som Repræsentanter vil søge yderligere Betryggelse for, at der skaffes solide Papirer til Veje. — Det forekommer mig altsaa, at enten bliver man nødt til at gaa meget dybt ned og medtage alle Ejendomme, mellemstore og store, alle dem, der ikke have Begunstigelse ad anden Vej, saaledes som Ejendommene i Husmandskreditforeningerne, eller ogsaa nødes man til at give de andre Kreditforeninger en lignende Begunstigelse, som man paatænter at give den ny; men jeg kan ikke andet end yde de Mænd, der i en Række af Aar have ofret Tid og Arbejde paa at bringe denne Tanke til udførelse, min Anerkendelse for, at det er sket, og jeg haaber, at der skal komme noget ud deraf og navnlig dette, at man kommer til de ikke-amortisable Laan.

Inden jeg slutter, skal jeg endnu tillade mig en Henstilling til den højtærede Indenrigsminister, nemlig om han ikke vil bidrage til, hvad han i Henhold til Lovgivningen utvivlsomt har i sin Magt, at Kreditforeningerne aflægge deres Regnskaber paa en nogenlunde ensartet Maade, saaledes at man tydelig kan se bl. a. 3 Ting: hvor stort det oprindelige Laan har været, hvor stor Hovedstolen er, og hvor stor Restgælden er; der kan være mere, som bør anføres, men bl. a. dette. Jeg skal gerne erkende, at man maafee med lidt Ulejlighed og med Rendskab til Sagen er i Stand til ved Berregning at udfinde de 3 Punkter, men de fremtræde ingenlunde klart paa alle Regnskaber. Der er, saa vidt jeg har kunnet se ved at gennemgaa Regnskaberne, egentlig